

Oulun kaupungin päättäjäkävelyn 27.8.2025 kooste Oulun seudun Käpy-koordinaattori -työn kautta toteutettu päättäjille suunnattu esteettömyyskävely

- Kävelyn aikana tarkasteltuja kohteita olivat:
- Asemakadulla oleva jalankulun ja pyöräliikenteen väylä, joka on vaarallisen kalteva ajoradalle päin
- Plaanaojan varressa kulkevarressa kulkeva kivituhka/hiekkapintainen kulkuväylä
- Korkea suojatien reunatuki Aleksanterinkadun ja Ojakadun risteyksen lähetyillä (Aleksanterinkadun ylittävä suojatie)
- Kävelykadun mukulakivipinnoite Kauppurienkadulla
- Ohjaavat raidat Kirkkokadulla sekä niiden päällä olevat esteet
- Kulkuväylällä olevat opasteet sekä alaostaan avoimet istuimet kävelykadulla (törmäysvaara) Mannerheimin puisto, josta puuttuvat kokonaan kulkua ohjaavat raidat.
- Puistossa on lisäksi koristeena kahdella eri värillä toteutettua radoitusta, joka voi aiheuttaa käyttäjille illuusion tasoeroista väylällä.

Kävelyn aikana havainnoitiin muun muassa muutamia liian matalalla olevia liikennemerkkejä, jotka voivat aiheuttaa törmäysvaaran käyttäjille. Nämä otettiin kaupungin edustajien toimesta ylös. Lisäksi osallistujille havainnollistettiin suojateiden varoitusalueita ja reunatukien muotoa, ja kerrottiin, miksi reunatuen on tärkeä olla suorareunainen suojatiehen nähden. Kävelyllä osallistui noin 10 henkeä, jotka edustivat Oulun tai ympäryskuntien yhdyskuntalautakuntia/kunnan vastaavaa sekä vanhus- ja vammaisneuvostoja ja yhdistyksiä. Lisäksi mukana oli Oulun kaupungin ja konsultin edustajia. Osallistujat pääsivät kokeilemaan katualueella liikkumista niin pyörätuolilla kulkien, kuin näkövammalasien läpi valkoista keppiä hyödyntäen.

Kulkuväylien pintamateriaali

Kulkuväylien ja niiden pintojen pitää olla kovia, tasaisia ja märkänäkin luistamattomia. Kulkuväylä on epätasainen, kun sen poikkeamat ovat yli 5 mm. Jos kulkuväylässä on yli 20 mm leveitä ja syviä halkeamia tai muuta epätasaisuutta, puhutaan kulkuväylän huomattavasta epätasaisuudesta.

Sivukaltevuus hankaloittaa pyörätuolin tai rollaattorin käyttämistä ja näkövammaisen tasapainon hallintaa. Pitkään jatkuva suuri pituuskaltevuus on raskas varsinkin pyörällisen apuvälineen käyttäjälle, jos välitasanteita ei ole. Välitasanteiden lisäksi tarvitaan käsijohteet, jos nousu on jyrkkä (pituuskaltevuus yli 8%).

Kulkuväylillä ei saa olla putoamis-, törmäys- tai takertumisvaaraa aiheuttavia esteitä. Erityisen ongelmallisia ovat sellaiset esteet, joita näkövammaisen ei voi havaita valkoisen kepin avulla. Tällaisia ovat esimerkiksi ylhäältä ja sivusta kulkuväylälle ulottuvat opasteet, kasvillisuus, rakennusten ulokkeet ja valaisimet.

Kiinteiden esteiden pitää sijaita kulkuväylien ulkopuolelle. Esteiksi luetaan myös jalkakäytävillä sijoitetut info- ja mainostaulut, valaisinpylväät sekä pollarit ja muut ajoesteet.

Jos esteen on sijaittava kulkuväylällä, sen pitäisi olla merkittynä kulkuväylän pintamateriaalista poikkeavalla vyöhykkeellä, esimerkiksi nupukivivyöhykkeellä.

Kulkuväylien valaistus

Kulkuväylät pitää valaista riittävästi ja tasaisesti. Valaisinpylväiden täytyy sijaita samalla puolella kulkuväylää ja noin metrin etäisyydellä kulkuväylän reunasta. Pimeitä katvealueita ei saa muodostua. Valaistuksen on korostettava kulkuväylän muutoksia, tasoeroja ja informatiivisia kontrastivaikutuksia.

Suojatie

Suojateiden liikennejärjestelyissä ja rakenteissa huomioidaan eri käyttäjien tarpeet.

On suositeltavaa, että jalankulku ja pyöräily erotetaan omiksi kulkuväylikseen. Kulkuväylät erotetaan käyttämällä erotteluraitaa, joka voidaan muodostaa kulkuväylän pintaan väri- tai materiaalikontrastia hyödyntämällä. Maalattu raita ei kuitenkaan ole toimiva ratkaisu, sillä näkövammaisen henkilö ei voi sitä havaita.

Saavuttaessa jalankulkuväylältä suojatielle pituuskaltevuutta voi olla korkeintaan 5 %, jotta pyörätuolin käyttäjän ei tarvitse estää pyörätuolia valumasta ajoradalle.

Lisätietoja mm. Invalidiliitto